REFLEXIÓ ESTRATÈGICA DEL DEPARTAMENT D'ORGANITZACIÓ, GESTIÓ EMPRESARIAL I DISSENY DEL PRODUCTE

Aprovada pel Consell de Departament el 30/04/2010

Aquesta Reflexió Estratègica ha estat aprovada per la Comissió Permanent el 22 d'abril 2010 i pel Consell de Departament el 30 d'abril 2010

En aquest document es fa una diagnosi interna i externa del Departament; partint de l'anàlisi de la seva evolució en els darrers anys i de la situació actual, es plantegen les fites que es volen assolir en el futur així com les accions a dur a terme.

És un document revisable que permet incorporar noves propostes d'actuació que contribueixin a definir aquest futur alhora que pretén motivar els integrants del Departament perquè participin activament en la millora de les seves activitats.

Aquesta reflexió estratègica implica tots els membres del Departament i és un document per reflexionar sobre què estem fent i què volem fer. Només la implicació de totes les persones farà que el nostre Departament sigui reconegut per la seva coherència, pel seu rigor científic i intel·lectual i pel compromís i la responsabilitat de les seves accions.

1. Antecedents i justificació. Anàlisi històrica

L'antecedent del departament d'OGEDP és el departament d'Enginyeria Industrial que, després d'algunes escissions es va acabar dividint en els actuals Departament d'Enginyeria Mecànica i Construcció Industrial i el d'Organització, Gestió Empresarial i Disseny de Producte. La data d'inici de les activitats va ser el 27 de març 2001, amb el nomenament del Dr. Rafel Martí com a Director del departament.

Fins els moment han estat directors de departament el Dr. Rafel Martí, El Dr. Jaume Valls, el Dr. Rudi de Castro i la Dra. Anna Arbussà.

Les àrees adscrites al departament són Organització d'Empreses i Expressió Gràfica a l'Enginyeria.

2. Missió / Visió.

Missió:

Excel·lir en la recerca i en la docència en el àmbits propis del departament.

Visió:

Degut a les característiques d'aquests àmbits, una de les consideracions més importants és el valor que té el fet d'estar propers a la realitat de la societat mitjançant l'elaboració de projectes i convenis amb entitats públiques i privades. Un valor que tenim és la proximitat a l'entorn empresarial.

Es té la capacitat de potenciar diferents vectors de treball: **l'aspecte docent** (en els àmbits afins a les àrees de coneixement), **l'aspecte acadèmic** (amb criteris de recerca acreditada), **l'aspecte de servei** (en forma de convenis i contractes) i **l'aspecte de gestió** (implicació del personal del departament en tasques de gestió de la Universitat).

Es té personal en el propi departament que té coneixements molt variats i això dóna una potencialitat i un enriquiment que cal tenir en compte.

Com a característica específica del departament es vol remarcar la pluridisciplinarietat: tant en continguts de matèries que ens són pròpies, com en quant al ventall de temes de recerca que hi són afins.

Àmbits on es fa docència i recerca:

Organització d'Empreses
- Economia de l'Empresa
- Governança i lideratge
- Recursos Humans
- Estratègia i competitivitat
- Decisió i elecció
- Pimes i empresa familiar
- Innovació
- Direcció d'operacions i logística
- Gestió de la Qualitat

Turisme
- Gestió i planificació de destinacions
- Desenvolupament de productes turístics
- Gestió de la informació turística
- Xarxes relacionals i socials
- Comunicació i imatge de destinacions

Expressió gràfica a l'enginyeria
- Normativa industrial
- Creativitat i disseny de producte
- Estètica i percepció del producte
- Responsabilitat social

A partir d'aquest punt es diferenciarà entre els dues àrees de coneixement atès que el camí que han seguit cadascuna d'elles és particular i les anàlisis fetes també són diferents.

3. Anàlisi de factors externs: amenaces i oportunitats

Els centres docents : Com a factors externs cal tenir en compte els centres docents de la Universitat. El dep d'OGEDP creu fermament en l'estructura matricial: Centres x Departaments. L'àrea d'OE té presència a l'EPS, la FCEE i la FT. I l'àrea d'EGE té presència a l'EPS i la FT.

Aquest fet implica que alguna vegada tinguem debilitat davant d'algun centre pel fet que no siguem considerats adscrits a aquell centre. Malgrat aquest fet, la implicació del departament en els centres on es fa docència és gran a nivell de participació en els òrgans de govern col·legiats.

Aquest fet, des del nostre punt de vista, ha debilitat als departaments en general i ha permès als centres actuar de la forma que han considerat més adequada per a ells mateixos i de forma independent. Els principals perjudicats hem estat els departaments que no estem clarament assignats i ubicats a un centre.

En el camp de la formació de postgrau no oficial, es compta amb una tradició en els cursos relacionats amb diferents àrees de les empreses, destacant el Màster UdGMBA que ja porta 25 edicions. En l'àmbit del Disseny Industrial es porta a terme un Màster professionalitzador en col·laboració amb la Universitat de Talca.

Contacte amb les empreses : Cal tenir en compte el potencial fort de contacte amb empreses i lligams amb l'entorn empresarial. En aquest sentit, cal tenir en compte el fort lligam amb la càtedra d'Empresa Familiar i la relació amb el Parc CiT. A partir del lideratge del Master Propi UdGMBA es compta amb la xarxa creada a partir de l'associació d'Antics Alumnes del Màster.

També cal considerar la vinculació d'alguns professors amb Grups de recerca amb alt nivell de transferència, amb el Centre CID (Centre d'innovació i desenvolupament conceptual de nous productes – grup de la xarxa Tecnio de la Generalitat) i amb la fundació CRIIT (Centre de Recerca i Innovació de les Indústries Turístiques)

Contacte amb d'altres departaments: La relació amb d'altres departaments és flexible atès que hi ha àrees de coneixement que comparteixen l'àmbit de la recerca i en n'hi ha d'altres que tenen una certa potencialitat i que cal tenir en compte en un futur. Com exemples de relacions estables cal remarcar la relació d'OE i EPF en el marc del grup de recerca GR3P, la relació d'EPF i EGE en la docència i l'adscripció de membres de diferents departaments al grup de recerca ONIT en temes de l'àmbit del Turisme. Com a relacions potencials hi ha un camp per explorar en el camp de l'Economia de l'Empresa amb el departament d'Economia i més concretament amb l'àrea de CIM (Comercialització i Investigació de Mercats)

4. Anàlisi de factors interns: punts febles i punts forts.

Perfil heterogeni del personal, atès l'ampli camp de coneixement que suposa l'àrea d'Organització d'Empreses i la inquietud del personal del departament, es compta amb un perfil molt heterogeni del personal que conforma el departament. Aquest un factor que possibilitat un ampli espectre de camps per a treballar i la flexibilitat oportuna per treballar en projectes pluridisciplinars.

Assoliment d'una recerca acreditada: es compta amb 4 grups de recerca (Gr3p, Gradient, Onit i Prodis) i de la unió dels seus investigadors, sota el paraigua de la Innovació, es va crear el Grup de Recerca en Innovació Tecnològica al Sistema Productiu (GITASP) que té el reconeixement com a Grup Consolidat de la Generalitat per segona vegada consecutiva (2005SGR 00615 [2005-2008] i 2009 SGR 577 [2009-2013]

La participació en Màsters oficials, ha estat un dels factors que cal tenir més en compte. Des de la primera convocatòria de Màsters Oficials el departament ha participat en la seva realització. Per una part en el Màster en Direcció i Planificació del Turisme, com a transformació del Graduat Superior en Gestió Turística que es portava a terme a l'Escola Universitària de Turisme de Sant Feliu de Guíxols, i per l'altre en el Màster en Business Innovation Technology Management com a transformació del programa de doctorat que es feia en el departament. Més recentment, el departament ha promogut el European Master in Tourism Management (Erasmus Mundus) i el Master en Relacions Laborals i Recursos Humans, i participa activament en el Màster en Economia de l'Empresa, el Màster en Gestió del Patrimoni Cultural en l'àmbit local i el Màster en Turisme Cultural.

Participació proactiva en projectes competitius. La presència de membres del departament en convocatòries de projectes competitius és alta. Es compta amb projectes europeus i estatals així com amb convenis amb administracions públiques i empreses privades.

Elaboració de tesis doctorals, en els darrers 5 anys s'han llegit fins a 12 tesis en el si del departament. És una tasca compartida amb els grups de recerca que tenen membres del departament ja que són el fruit de una tasca constant d'investigació.

Participació dels membres en tasques de gestió. Com a punt fort es creu que és un departament que dóna joc a les facultats i a la pròpia institució, atès que el seu personal sovint està implicat en tasques de gestió.

Espais que ocupa el departament. Actualment el departament té assignats per un acord a nivell de la UdG, els espais de la planta 1 de l'EPS–I, que conforme la seu del departament a la UdG. Aquests espais estan repartits entre les àrees de coneixement i són gestionats de forma autònoma per cada àrea. Fora de l'EPS, l'assignació dels espais depèn dels centres on es fa la docència, sempre que aquests mantinguin i assegurin una ubicació estable als professors a TC que hi estiguin assignats.

5. Personal Acadèmic

Una de les principals competències dels departaments és la gestió del personal acadèmic i investigador. La gestió i convocatòria de les places és responsabilitat del Consell de Departament, seguint les directrius marcades pel Vicerectorat de Personal

Malgrat l'adscripció a un centre depèn de la càrrega docent en un any determinat, tots els professors a temps complet del departament estan ubicats en un centre concret. La relació de cada professor amb un centre és segons el perfil de la plaça que es va convocar per a cada professor.

Una de les prioritats del departament és assolir una plantilla on el 75% de la càrrega docent assignada es pugui realitzar amb personal a TC, seguint el criteri marcat pels òrgans de govern de la UdG. A partir d'aquí, el segon objectiu de la política de PDI és estabilitzar el més ràpidament possible el Personal Acadèmic a Temps Complet que actualment composa la

plantilla del departament amb la intenció de fer progressar les persones estabilitzades en la seva carrera acadèmica.

A partir d'aquestes premisses es proposa un model de plantilla basats en aquest criteris. En el cas d'OE, amb la finalitat de no tenir desequilibris en funció dels centres on estan ubicats els professors, es tindrà en compte aquest fet a l'hora de prioritzar el perfil de les places que es vagin convocant.

Àrea d'EGE

Tots els professors a TC estan ubicats a l'EPS

EPS	
Sr. Lluís Albó Rigau	TEU
Sr. Manel Alcalà	Visitant
Sr. Jordi Baquero Sardó	TEU
Dr. Xavier Espinach Orús	COLPDR
Dr. Fernando Julián Pérez	COLPDR
Sr. Josep Tresserras Picas	TEU
Dr. Narcís Verdaguer Pujadas	TU

El càlcul de la càrrega docent assignada per cadascun dels centres s'ha fet a partit dels plans docents del 2006/2007 fins el 2009/2010. La càrrega es mostra a la taula adjunta:

Centres	2006	2007	2008	2009
EPS	184,67	185,46	150,37	134,74
FT			15	15
TOTAL	**184,67**	**185,46**	**165,37**	**149,74**
Personal a TC	6	6	6	7
% crèdits TC	68%	67%	76%	98%

A partir d' aquestes dades es pot acceptar que el personal a temps complet cobreix més del 75% de la docència assignada, gràcies a la contractació d'un professor visitant durant el curs 2009/2010.

Es dóna la paradoxa que la docència assignada a l'àrea ha sofert una davallada en els darrers anys molt pronunciada i obliga a un replantejament vers els estudis on l'àrea hi té presència.

Àrea d'OE

Els professors a TC de l'àrea d'OE estan ubicats a diferents centres docents: l'Escola Politècnica Superior, la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials i la Facultat de Turisme.

La distribució és la que segueix: Dolors Muñoz TU Emèrita

FCEE		EPS		FT	
Dra. Anna Arbussà	TU	Dra. Andrea Bikfalvi	LECT	Dr. Jordi Comas	COLPDR

Dr. Jordi Balagué	TEU	Dr. Martí Casadesús	TU	Dr. Jaume Guia	TU
Dr. Iñaki Frade	TU	Dr. Rudi de Castro	TU	Dr. Joaquim Majó	TU
Dra. Pilar Marquès	TU	Dra. Gerusa Giménez	TU	Dr. Lluís Prats	COLTDR
Dra. Dolors Muñoz	TU emèrit	Dr. Josep Llach	COLTDR	Dr. Antoni PuigPey	TU
Dr. Ricard Torres	TU	Dra. Núria Mancebo	LECT		
		Sra. Assumpció Rafart	TEU		

El càlcul de la càrrega docent assignada per cadascun dels centres s'ha fet a partit dels plans docents del 2006/2007 fins el 2009/2010. La càrrega ha estat estable i es pot comptabilitzar en el que mostra la taula adjunta:

CENTRE	2006	2007	2008	2009	MITJANA
EPS	198,31	185,52	214,5	195,79	**198,53**
FD	24	28,5	28,5	6	**21,75**
FT	122,5	121,5	118	124,5	**121,625**
FCEE	165,25	165,75	164,25	161,65	**164,225**
GIGS	70,8	69,3	70,8	106	**79,225**
TOTAL	**580,86**	**570,57**	**596,05**	**593,94**	**585,35**

És un fet destacable que la càrrega deguda a la participació dels professors de l'àrea en els Màster Oficials va en augment any rere any. En els models que fins el moment s'han aplicat en la política del VR de personal no han considerat els crèdits de Màsters Oficials.

Malgrat aquest fet, des del departament es pot fer una assignació dels crèdits a cadascun dels centres. Aquesta assignació es fa en funció de la ubicació del professor que els imparteix. L'aproximació (es reparteixen 84 crèdits, quan la mitjana d'aquests 4 darrers anys és 79,225) que es pot fer segons els màsters i els centre és al que apareix en la següent taula:

	FCEE	EPS	FT
Business Innovation Technology Management	9	12	
Economia de l'Empresa	12		
TOURISM			51

A partir d'aquí es pot calcular el percentatge de TC que cobreixen la docència assignada per a cada centre, per aquest càlculs ja es descarta la presència la FD ja que és testimonial. Aquest model ha de permetre prioritzar les places que es vagin convocant en el si de l'àrea d'organització d'empreses al llarg del anys que venen.

CENTRE	Càrrega Docent (sense màsters)	Crèdits Màsters	Càrrega Docent (amb màsters)	% crèdits TC (sense màsters)	% crèdits TC (amb màsters)
EPS	198,53	12	210,53	74%	69,8%
FT	121,625	50	172,625	86,3%	60,8%
FCEE	164,225	21	164,25	63,9%	56,7%

Tanmateix s'han de tenir en compte els màsters en què el departament participa, atès que els crèdits dels màsters oficials s'inclouran en els propers anys en el còmput del % de crèdits per als TC. Tenint en compte aquesta previsió ratificada des de Rectorat, en els propers 2-3 anys es preveu que sorgeixin els següents forats de plantilla a TC: 2 en l'àmbit de la FCEE, 1 en l'àmbit de l'EPS i 1 en l'àmbit de la FT.

6. Personal d'administració i serveis

Actualment, el Departament d'OGEDP disposa d'una funcionària administrativa a temps complet i d'un laboral tècnic informàtic a temps parcial que dóna el suport informàtic als membres del departament

Les nombroses tasques d'administració i serveis que es generen en el Departament aconsellen reconsiderar la plantilla de personal d'administració i serveis assignada al nostre Departament. La gestió de projectes de recerca i sol·licituds obliga als investigadors del Departament que dediquin una part important del seu temps a tasques administratives. En aquest sentit es proposa reclamar la contractació d'un gestor de projectes pel Departament que ajudi a trobar noves fonts de finançament i a gestionar els projectes de recerca. És una tasca que podria ser compartida pels diferents grups de recerca del departament. Actualment ja es disposa d'aquesta figura de forma temporal amb la contractació de personal adscrit a projectes de gran abast.

Entre les actuacions que es poden plantejar en aquest àmbit, es pot considerar el fet de 1) continuar facilitant la formació i fomentar la promoció i valoració del PAS del Departament. 2) sol·licitar la contractació d'un gestor per promocionar la presentació de projectes europeus liderats per investigadors del Departament d'OGEDP i buscar noves formes de finançament per als projectes de transferència o recerca amb empreses.

7. Grups de Recerca del Departament

En el departament hi ha 4 grups de recerca de la UdG (GR3P, Gradient, Onit i Prodis). Cadascun d'ells reben una part del pressupost del departament per les seves accions i participen en projectes competitius i de transferència amb empreses i institucions.

També cal tenir en compte el GITASP (Grup de Recerca en Innovació Tecnològica al Sistema Productiu) que sorgeix en l'àmbit de l'Organització d'Empreses amb el denominador comú de temes relacionats amb la **innovació a l'empresa** en aspectes de producte, tecnològics, de procés i organitzatius. Aquest grup format per professors del departament ha estat reconegut com a **Grup Consolidat per la Generalitat de Catalunya** dues convocatòries seguides (SGR2005-615 i SGR2009-SGR577).

La recerca del departament està transferida als grups i cadascun d'ells té l'autonomia de seguir la seva política de recerca, sempre hi quan segueixi la línia marcada per la UdG i reti comptes un cop a l'any a la Comissió Permanent.

8. Actuacions que es proposen en els diferents apartats.

Personal Acadèmic

- Consolidar la plantilla a TC del departament. D'acord amb les converses que s'han establert amb Rectorat, es preveu que en els propers 2-3 anys apareguin 2 forats nous de plantilla aTC a la FCEE, 1 a l'EPS i 1 a la FT.
- Recolzar la promoció de les actuals figures temporals (visitants, col·laboradors i lectors) a figures més estables (agregats o TU)
- Recolzar la promoció dels actuals TU que aconsegueixin l'acreditació necessària a CU.

Recerca

- Incentivar les estades de recerca a l'estranger dels professors i investigadors del departament.
- Incrementar les conferències i activitats de professors visitants.
- Fomentar que els membres del departament es presentin a premis de recerca nacionals i internacionals.
- Incentivar que els membres del departament assisteixin de forma regular a congressos de caràcter internacional.
- Fomentar l'elaboració de recerca de qualitat, especialment articles indexats. I projectes competitius.
- Continuar amb la descentralització del pressupost de recerca assignant-lo als diferents grups del departament.
- Donar també suport a la transferència de tecnologia dels grups del Departament.

Docència

- Continuar promovent la qualitat docent en totes les assignatures que imparteix el departament.
- Participar activament en la docència en els àmbits propis del departament tal i com es detallen en el punt 2 d'aquest Pla.
- Desenvolupar màsters de qualitat que siguin acreditats per les principals agències d'avaluació.
- Fomentar la participació dels membres del departament en els programes d'internacionalització de la docència.
- Incentivar la inscripció del professors del departament als cursos de formació docent.